

VODILNI PARTNER

PARTNERJI

PODIZVAJALCI

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Razvojni center **PLANIRANJE** d.o.o. CELJE

NAROČNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Direktorat za kmetijstvo

Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije

Dunajska cesta 22 | 1000 Ljubljana

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO ZREČE

IZVAJALCI STROKOVNE PODLAGE:

LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 | 1230 Domžale

GEODETSKI ZAVOD CELJE

Ulica XIV. divizije 10 | 3000 Celje

IGEA Svetovanje in storitve s področja nepremičnin, infrastrukture in prostora, d.o.o.

Podpeška cesta 1 | 1351 Brezovica pri Ljubljani

ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o.

Grajska ulica 7 | 5000 Maribor

AGRARIUS, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p.

Gorjuše 16 | 4264 Bohinjska Bistrica

Domžale, oktober 2022, popravek december 2022

PROJEKT

Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva
Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Zreče

NAROČNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Direktorat za kmetijstvo
Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije
Dunajska cesta 22 I 1000 Ljubljana

ŠTEVILKA POGODBE

2330-22-000065

KONZORCIJ

VODILNI PARTNER

Locus d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale

PARTNERJI

Ljubljanski urbanistični zavod d.d., Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana

Geodetski zavod Celje, Ulica XIV. divizije 10, 3000 Celje

Igea d.o.o., Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani

Acer Novo mesto d.o.o., Šentjernejske ceste 43, 8000 Novo mesto

ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o., Grajska ulica 7, 2000 Maribor

ZEU načrtovanje, inženiring d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 5, 9000 Murska Sobota

PODIZVAJALCI

Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p., Gorjuše 17b, 4264 Bohinjska Bistrica

KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, 2251 Ptuj

Razvojni center Planiranje d.o.o., Ulica XIV. divizije 14, 3000 Celje

UL, Biotehniška fakulteta, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana

PROJEKT	Izdelava strokovnih podlag s področja kmetijstva Strokovna podlaga s področja kmetijstva za občino Zreče
FAZA	končno poročilo
IZDELOVALCI STROKOVNE PODLAGE	Locus d.o.o. , Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale Geodetski zavod Celje , Uliva XIV. divizije 10, 3000 Celje IGEA d.o.o. , Podpeška cesta 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o. , Grajska ulica 7, 2000 Maribor Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p. , Gorjuše 17h, 4264 Bohinjska Bistrica
VODJA PROJEKTNE SKUPINE	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o.
OŽJA PROJEKTNA SKUPINA	PROSTORSKO NAČRTOVANJE Vesna Polanc Marinič, univ. dipl. inž. arh., ZUM, d.o.o. PA PPN ZAPS 0749 BONITIRANJE Aleš Žnidarko, mag. agr. ekon., Geodetski zavod Celje, d.o.o. pooblastilo za bonitiranje 11202-1/2014-7 KMETIJSTVO dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr., AGRARIUS, s.p.
ŠIRŠA PROJEKTNA SKUPINA	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad., Locus, d.o.o. Marjeta (Metka) Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh., Locus, d.o.o. Dominik Bovha, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o. Petra Recko Novak, univ. dipl. inž. geod., Geodetski zavod Celje, d.o.o. Anja Žerak, dipl. inž. agr. (UN), Geodetski zavod Celje, d.o.o. Urška Ivančič, mag. inž. geod. geoinf., Locus, d.o.o. Andrej Podjed, gr. teh., Locus, d.o.o. Peter Cafuta, univ. dipl. inž. geod., ZUM, d.o.o. Marinka Konečnik Kunst, univ. dipl. ekon., ZUM, d.o.o. Rasto Kirn, univ. dipl. inž. arh., ZUM, d.o.o. Nikola Pintarič, mag. inž. arh., ZUM, d.o.o. Gašper Žemva, mag. inž. arh., ZUM, d.o.o. Anja Judež, mag. prost. načrt., IGEA, d.o.o. Tomaž Černe, univ. dipl. inž. geod., IGEA, d.o.o.
DATUM	Domžale, oktober 2022, popravek december 2022

Kazalo

1 PREDSTAVITEV KMETIJSTVA V OBČINI	7
2 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI.....	10
3 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI	15
4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ.....	16
4.1 SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ	16
4.2 SKUPNE POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ	16
4.3 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	17
4.4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT PREDLOG OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	17
4.5 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO	18
4.6 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ, DOLOČENIH KOT OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSTVO, PO POSAMEZNEM PODTIPU STRATEŠKIH OBMOČIJ.....	18
4.7 PODATEK O POVRŠINI IN DELEŽU ZEMLJIŠČ V OBČINI GLEDE NA POGOJE ZA DOLOČITEV PREDLOGA OBMOČIJ TVKZ	19
5 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO.....	21
5.1 ŠHEMA OBDELAVE PODATKOV, ZAOKROŽEVANJA IN IZLOČITEV	21
5.2 VODNI PODATKI.....	22
5.3 MODELIRANJE	23
5.4 PREDLOG OBMOČIJ PO MODELIRANJU.....	25
5.5 AVTOMATSKO ZAOKROŽEVANJE.....	26
5.6 IZLOČANJE	27
5.7 DODATNA IZLOČANJA - IZLOČITEV POZIDANIH ZEMLJIŠČ, VODNIH ZEMLJIŠČ IN CEST.....	29
5.8 ROČNO OBLIKOVANJE OBMOČIJ	33
5.9 OBMOČJA, POTENCIALNO PRIMERNA ZA KMETIJSTVO	44
5.10 REZULTAT PO ZAOKROŽEVANJU	45
6 PRILOGE	46

STROKOVNA PODLAGA S PODROČJA KMETIJSTVA ZA OBČINO ZREČE

Občina Zreče

Sistem prostorskega načrtovanja kmetijskih zemljišč po Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17 in 44/22; v nadaljnjem besedilu: ZKZ) temelji na določitvi trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskih aktih lokalnih skupnosti.

ZKZ določa, da se z uredbo določijo območja, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo zaradi pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, njihovega obsega, zaokroženosti, zagotavljanja pridelave hrane ali ohranjanja in razvoja podeželja ter ohranjanja krajine (v nadaljnjem besedilu: strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane).

Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane predstavljajo potencialna območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč se bodo ob upoštevanju uredbe o strateških območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane določila v prostorskih aktih lokalnih skupnosti, podlaga za določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč v prostorskem aktu lokalne skupnosti pa je strokovna podlaga s področja kmetijstva.

ZAKONSKA OSNOVA

- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17 in 44/22),
- Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16),
- Pravilnik o vsebini elaborata posegov na kmetijska zemljišča (Uradni list RS, št. 83/16),
- Pravilnik o tehničnih, strokovnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za izdelavo strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 80/16 in 12/19),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17).

Uporabljene kratice:

TVKZ – trajno varovana kmetijska zemljišča

TVKZp – trajno varovana kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

TVKZv – trajno varovana kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

TVKZc – trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

TVKZg – trajno varovana kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZ – ostala kmetijska zemljišča

OKZp – ostala kmetijska zemljišča na območju evidence stavbnih zemljišč

OKZv – ostala kmetijska zemljišča na območju vodnega katastra

OKZc – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

OKZg – ostala kmetijska zemljišča na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

OKZi – ostala kmetijska zemljišča, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje

ODZ – območja drugih zemljišč

ODZi – območja drugih zemljišč, izločena iz predloga TVKZ, skladno z usmeritvami za izločanje

ODZp – območja drugih zemljišč na območju evidence stavbnih zemljišč

ODZv – območja drugih zemljišč na območju vodnega katastra

ODZc – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

ODZg – območja drugih zemljišč na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

PPK – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

PPKp – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju evidence stavbnih zemljišč

PPKv – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju vodnega katastra

PPKc – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe zemljišč javne cestne infrastrukture

PPKg – območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo na območju dejanske rabe gozdnih zemljišč

GPOEB – grafični prikaz območij enakih bonitet

1 PREDSTAVITEV KMETIJSTVA V OBČINI

Pojasnilo: Skladno s Pravilnikom o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17; v nadaljevanju: pravilnik) je vsebino poglavja pripravila javna služba kmetijskega svetovanja.

Celoten dokument (s podpisi, glavami) je priložen v prilogi.

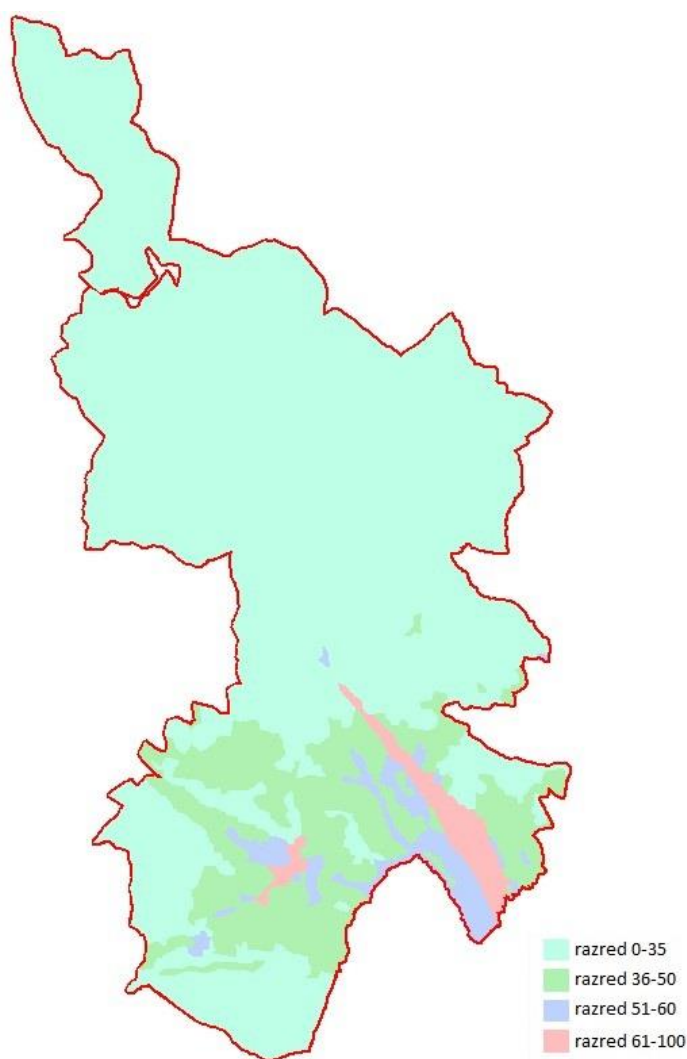

2 ANALIZA PRIDELOVALNEGA POTENCIALA V OBČINI

Analiza bonitetnih točk po podatkih **območij enakih bonitet** glede na razrede po Prilogi 1 pravilnika izkazuje spodnje stanje.

Preglednica 1: Površina in delež bonitetnih razredov.

Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	52.348.431	78,1%
36-50 točk	10.664.186	15,9%
51 do 60 točk	2.338.148	3,5%
61 do 100 točk	1.649.832	2,5%
skupaj	67.000.597	100,0%

Slika 1: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po sloju območja enakih bonitet

Glede na podatke o bonitetnih točkah po območjih enakih bonitet so zemljišča z najvišjo boniteto (nad 61) prisotna predvsem na ravninskem območju ob reki Dravinji, predstavljajo pa zgolj 2,5 % skupne površine občine. Izrazito prevladujejo zemljišča z boniteto do 35 točk, še posebej v severnem delu občine, kjer se teren izrazito dvigne (Zreško Pohorje). Zaradi vpliva nadmorske višine na določitev bonitetnih točk po območjih enakih bonitet so v severnem delu bonitete do 35 točk.

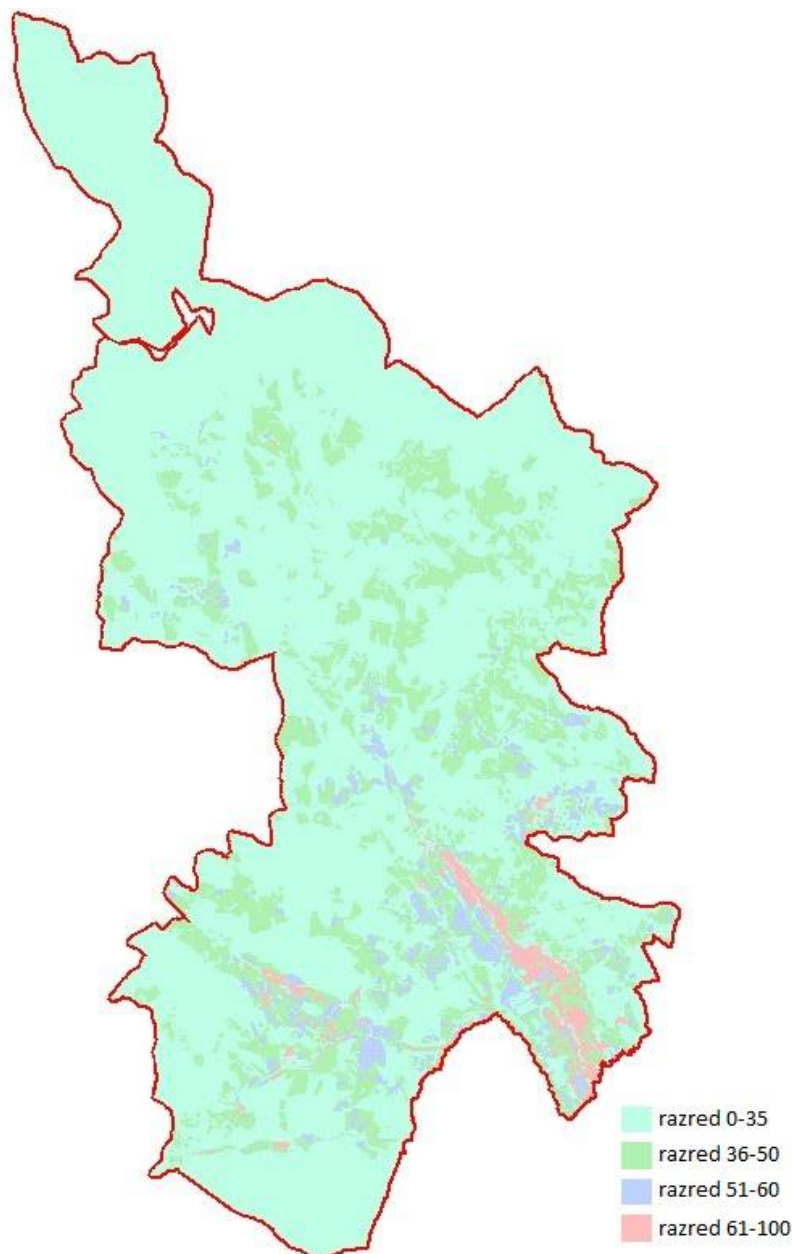
Kot zanimivost podajamo še analizo bonitetnih točk **po zemljiškem katastru** (stanje na dan 26. 5. 2022), ki formalno ni več veljaven podatek. Bonitete se bile razvrščene v razrede po prilogi 1 pravilnika in stanje je prikazano v preglednici 2.

Preglednica 2: Površina in delež bonitetnih razredov.

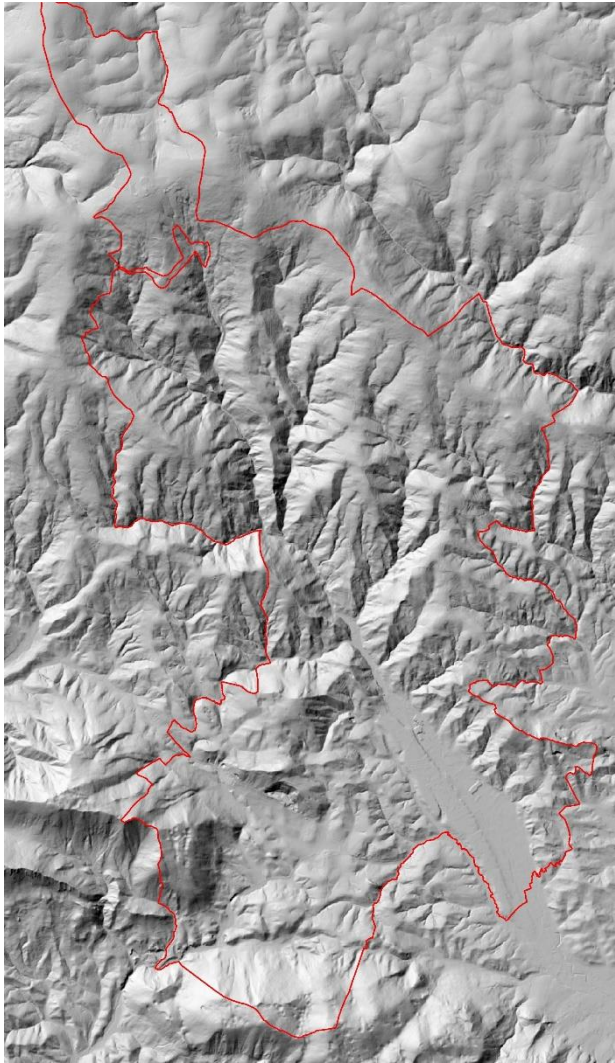
Bonitetni razred	Skupna površina [m ²]	Delež [%]
0-35 točk	50.234.609	75,0%
36-50 točk	12.924.137	19,3%
51 do 60 točk	2.667.884	4,0%
61 do 100 točk	1.174.146	1,8%
skupaj	67.000.776	100,0%

*Zaradi neskladnosti meje občine z mejami zemljiških parcel prihaja do manjšega odstopanja v površini. Površina celotne občine Zreče po podatku o meji občine znaša 67.000.597 m².

Slika 2: Grafični prikaz analize bonitetnih točk po zemljiškem katastru

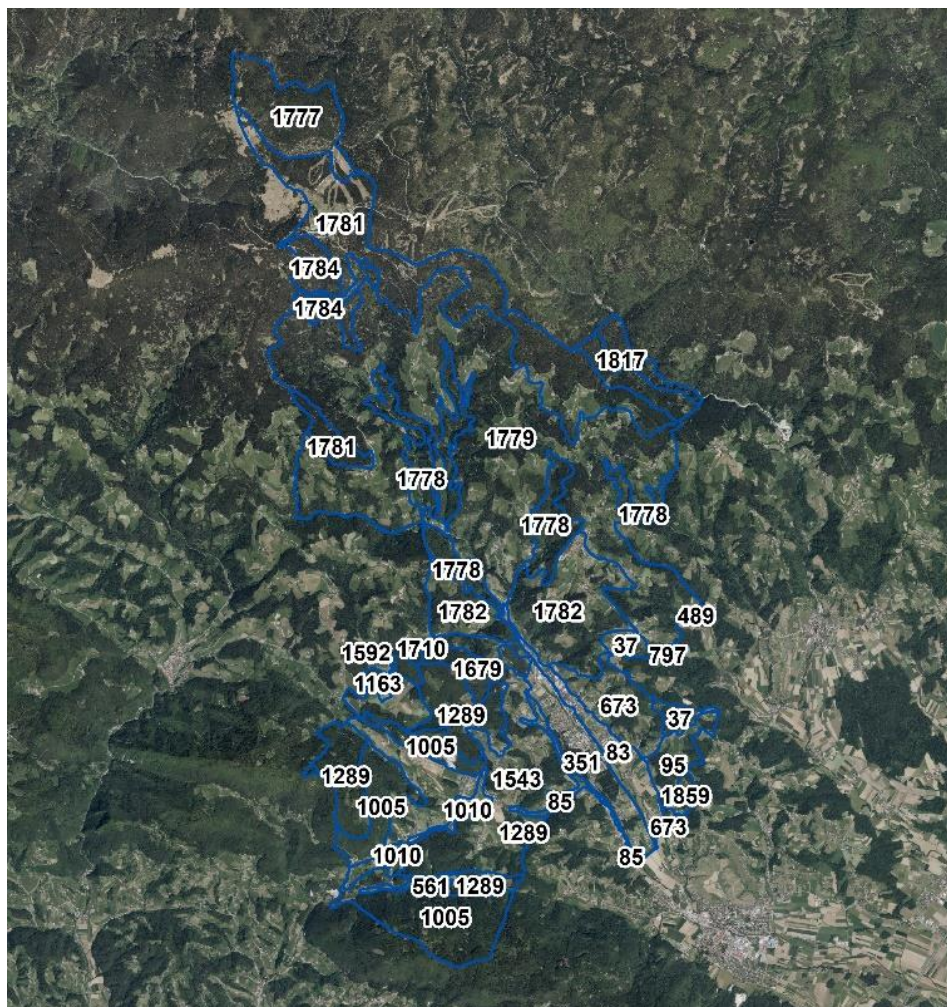

Tudi po podatkih o bonitetnih točkah po zemljiškem katastru so zemljišča z najvišjo boniteto (nad 61) prisotna predvsem na ravninskem območju ob reki Dravinji, predstavljajo pa zgolj 1,8 % skupne površine občine, torej še nekaj manj kot po podatkih o bonitetnih točkah po območjih enakih bonitet. Tudi po teh podatkih na območju občine Zreče prevladujejo zemljišča z boniteto do 35 točk, še posebej v severnem delu občine (Zreško Pohorje), vendar se vmes pojavljajo tudi zemljišča z boniteto od 36 do 50 točk, mestoma pa celo zemljišča z boniteto med 51 in 60 točk.

Slika 3: Območje občine Zreče na LIDAR posnetku

Po podatkih geološke karte se na območju Občine Zreče pojavljajo tako karbonatne kot tudi nekarbonatne kamnine. Za severni del so značilne predvsem magmatske kamnine, ki posledično vplivajo na razvoj distričnih tal. Za južni del so značilne predvsem karbonatne kamnine kot so laporji, apnenci dolomiti. V ravninskem delu občine so prisotni različni aluvialni nanosi.

Slika 4: Prikaz območij s posameznimi talnimi kartografskimi enotami (TKE) Pedološke karte merila 1:25,000 (vir: MKGP).

Po podatkih Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000 na območju občine Zreče prevladujejo območja z distričnimi rjavimi tlemi in rankerji, ki se pojavljajo na magmatskih kamninah. Sledijo tla razvita na karbonatnih kamninah, predvsem rendzine in evtrična rjava tla (preglednica 3).

Preglednica 3: Zastopanost posameznih talnih kartografskih enot Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000, na območju občine Zreče.

Koda PSE	Opis PSE	Površina PSE v ha	Delež površine PSE v %
1779	Distrična rjava tla na biotitno-muskovitnem blestniku, tipičnasr.gl.60%,ranker,distrična regolitični sr.globok+globok_20%, distrična rjava na biotitno-musko	2173	32,4
1781	Distrična rjava tla na biotitno-muskovitnem blestniku, tipičnasr.gl.60%,distrična rjava na biotitno-muskovitnem blestniku, tipičnagl._30%, ranker,distrična rego	765	11,4
1543	Evtrična rjava tla na miocenskih ilovnatih+kremenovih pes.tipična 80%, evtrična rjava tla na miocenskih ilovnatih+kremenovih pes.psevdooglejena _20%	729	10,9
1005	Rendzina, na apnencih in dolomitih sprsteninasta 80%, rjava pokarb. na apnencih in dolomitih tipična _20%	495	7,4
1782	Distrična rjava tla na biotitno-muskovitnem blestniku, tipičnasr.gl.70%,ranker,distrična regolitični sr.globok+globok_20%, rendzina, na marmorju,spr	465	6,9
1778	Distrična rjava tla na biotitno-muskovitnem blestniku, tipičnagl.50%,ranker,distrična regolitični sr.globok+globok_30%, distrična rjava na biotitno-muskovit	394	5,9
1289	Rjava pokarb. na apnencih in dolomitih tipična 80%, rjava pokarb. na apnencih in dolomitih izprana _20%	359	5,4
1777	Distrična rjava tla na tonalitu, tipičnasr.gl.70%,ranker,distrična regolitični _20%, distrična rjava na tonalitu,oglejena _10%	246	3,7
351	Distrična rjava tla na pliocenskih nanosih,psevdooglejena _100%	184	2,7
673	Evtrična rjava tla na miocenskih ilovnatih+kremenovih pes.tipična _100%	167	2,5
83	Evtrična rjava tla na aluv.-koluv nanosu, tipičnagl._100%	138	2,1
95	Evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, tipična _100%	102	1,5
1679	Rendzina, na apnencih in dolomitih sprsteninasta 60%,rendzina, na apnencih in dolomitih prhninasta _20%, rjava pokarb. na apnencih in dolomitih tipična pl._20%	97	1,4
1784	Distrična rjava tla na diaforitu,tipična 70%, ranker,distrična regolitični _30%	88	1,3
1817	Distrična rjava tla na tonalitu, tipičnagl.60%,ranker,distrična rjav _20%, distrična rjava na tonalitu,koluvialna _20%	68	1,0
37	Rendzina, na mehkih karb.kam.sprsteninasta _100%	65	1,0
1710	Distrična rjava tla na filitu, tipičnagl.60%, distrična rjava na filitu, tipična _40%	46	0,7
85	Evtrična rjava tla na aluv.-koluv nanosu,oglejena _100%	43	0,6
1010	Evtrična rjava tla na led.dob.prod.+pešč.nasutinah rek+reč.vršaju, tipičnasr.gl.70%, evtrična rjava tla na led.dob.prod.+pešč.nasutinah rek+reč.vršaju,t	33	0,5
1163	Rjava pokarb. na apn.tipična 50%,rendzina, na apn.sprsteninasta skalovita s.gl.+gl._40%, rjava pokarb. na apn.izprana _10%	17	0,3
561	Hipoglej,evtrična mineralen zmerno močan _100%	15	0,2
1859	Evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih,psevdooglejena 70%, evtrična rjava tla na pleist.+pliocenskih sedimentih, tipična _30%	11	0,2
1592	Distrična rjava tla na nenekarb.aluviju, tipičnasr.gl.80%, distrična rjava na nenekarb.aluviju,oglejena _20%	3	0,0
489	Obrečna,evtrična zmerno oglejena na glinastem aluviju _100%	1	0,0
797	Distrična rjava tla na kloritno-amfibolnih skrilavcih, koluvialna _100%	1	0,0
550	Psevdoglej,ravninski,distrična sr.globok _100%	0	0,0
	Skupaj	6704	100,0

3 ANALIZA IZVEDENIH KOMASACIJ, OSUŠEVANJ ALI NAMAKANJ V OBČINI

Glede na podatke Enotne državne evidence o namakalnih in osuševalnih sistemih (KatMeSiNa), katere skrbnik je MKGP, sloj namakalnih sistemov vsebuje namakalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19). V podatke ni vključenih sistemov, za katere podatke MKGP še pripravlja in vseh zasebnih namakalnih sistemov. Sloj osuševalnih sistemov vsebuje osuševalne sisteme, ki imajo območja potrjena z Uredbo o potrditvi območij osuševalnih in namakalnih sistemov (Uradni list RS, št. 63/19).

Glede na omenjene podatkovne sloje na območju občine Zreče ni namakalnih sistemov, prav tako ne osuševalnih sistemov.

Preverili smo tudi morebitno izvedene komasacije na osnovi sloja delov katastrskih občin in merila podatkov zemljiškega katastra na delih katastrskih občin v občini Zreče. Podatki ne nakazujejo na izvedbo komasacij na območju občine Zreče.

Obstoječi prostorski akt občine Zreče na območju kmetijskih zemljišč omogoča izvedbo agrarnih operacij in tudi in vodnih zadrževalnikov za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč.

4 POVRŠINE IN DELEŽI ZEMLJIŠČ

4.1 Skupne površine in deleži zemljišč

Preglednica 4: Skupne površine in deleži zemljišč.

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
OKZ	10225898	52,50%
TVKZ	9250570	47,50%
Skupaj	19476467	100,00%

Kot je razvidno iz predhodno opravljenih analiz lastnosti zemljišč v občini Zreče, ima večina zemljišč po podatkih območij enakih bonitet (75,0 %) nizko boniteto v obsegu od 0-35 bonitetnih točk. Območje občine je reliefno oz. morfološko precej razgibano, čemur sledijo tudi rezultati strokovne podlage, kjer se večja razlika, oziroma predvsem različne lastnosti reliefa na področju občine (večji nakloni oz. hribovitost) smiselno odražajo tudi v predlogu TVKZ in OKZ.

Nekoliko drugačno razmerje, kot je razvidno iz predloga TVKZ in OKZ, je glede kmetijskih zemljišč opredeljeno po veljavni namenski rabi prostora, kot je določena z OPN občine Zreče. Glede na namensko rabo kmetijskih zemljišč jih je 33,6 % določenih kot TVKZ na zemljiščih K1 in 13,9 % določenih kot TVKZ na zemljiščih K2.

Preglednica 5: Delež OKZ in TVKZ na kmetijski namenski rabi.

NRP	KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež [%]
K1	OKZ	3249870	16,69%
K1	TVKZ	6534621	33,55%
K2	OKZ	6976028	35,82%
K2	TVKZ	2715948	13,94%

4.2 Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

Zaradi neprimerljive natančnosti zajema podatkov o strateških območjih in podatka predloga TVKZ, OKZ in PPK, je bilanca po posameznih strateških podtipih manj ustrezna. Krovno pa lahko iz nje izluščimo, da večina občine spada v podtipa izmenjava ožjih izravnjav in zaplat (52,57 %) in večje zaplate (38,42 %), sledi podtip širše izravnave (4,26 %), podtip gozd in območja nad gozdno mejo (3,95), v najmanjši meri pa je zastopan podtip manjše zaplate (0,82 %).

Preglednica 6: Skupne površine in deleži zemljišč po posameznem podtipu strateških območij.

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZ	165491	0,65%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZc	2497	0,01%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZg	131264	0,51%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZi	14368	0,06%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZp	552	0,002%
gozd in območja nad gozdno mejo	OKZv	3230	0,01%
gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	677619	2,65%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	14359	0,06%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZp	156	0,001%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZ	1632047	6,39%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZc	1992	0,01%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZg	31647	0,12%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZp	53381	0,21%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	OKZv	17889	0,07%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	PPK	4878034	19,10%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZ	6577817	25,75%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZc	9961	0,04%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZg	5398	0,02%

izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZp	149166	0,58%
izmenjava ožjih izravnav in zaplat	TVKZv	70309	0,28%
manjše zaplate	OKZ	176581	0,69%
manjše zaplate	OKZg	1682	0,01%
manjše zaplate	OKZp	2098	0,01%
manjše zaplate	PPK	4495	0,02%
manjše zaplate	TVKZ	22787	0,09%
manjše zaplate	TVKZp	1	0,000003%
širše izravnave	OKZ	7080	0,03%
širše izravnave	OKZi	3009	0,01%
širše izravnave	OKZp	1179	0,005%
širše izravnave	PPK	124455	0,49%
širše izravnave	TVKZ	925871	3,62%
širše izravnave	TVKZc	110	0,0004%
širše izravnave	TVKZp	14528	0,06%
širše izravnave	TVKZv	11464	0,04%
večje zaplate	OKZ	7704862	30,16%
večje zaplate	OKZc	2461	0,01%
večje zaplate	OKZg	115119	0,45%
večje zaplate	OKZp	107208	0,42%
večje zaplate	OKZv	50261	0,20%
večje zaplate	PPK	382121	1,50%
večje zaplate	TVKZ	1413898	5,54%
večje zaplate	TVKZc	1750	0,01%
večje zaplate	TVKZg	14789	0,06%
večje zaplate	TVKZp	13037	0,05%
večje zaplate	TVKZv	5170	0,02%
Skupaj		25543191	100,00%

4.3 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč

Preglednica 7: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
TVKZ	9250570	100,00 %

Iz preglednice 7 je razvidna površina trajno varovanih zemljišč v občini Zreče, ki smo jih določili z modeliranjem in ročnim zaokroževanjem. Zemljišča, ki so bila uvrščena v TVKZ izpolnjujejo kriterije v skladu s pravilnikom (zadostno število točk), razen v določenih primerih, kjer smo na podlagi terenskega ogleda in podatkov predhodno veljavnih bonitet po zemljiškem katastru, nekaj območij, ki po modelu z upoštevanjem GPOEB niso ustrezala kriterijem za TVKZ, vseeno določili kot TVKZ.

Ker pa so bila določena kmetijska zemljišča v naravi spremenjena v ostale rabe, smo navedeno površino v nadaljnjih postopkih tudi natančneje opredelili na podlagi aktualnih vhodnih podatkov (dejanska raba, ceste, vodotoki, pozidana zemljišča).

4.4 Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč po posameznem podtipu strateških območij

V občini se pojavlja pet strateških podtipov, in sicer gozd in območja nad gozdno mejo, večje zaplate, širše izravnave, izmenjava ožjih izravnav in zaplat ter manjše zaplate. Gozd in območja nad gozdno mejo se nahaja na severnem delu občine, na osrednjem delu pa imamo večje zaplate. Ti dve področji sta precej hriboviti, kjer so po večini določeni OKZ in ODZ poligoni. Večina TVKZ je torej določena na južnem delu, ki ga v veliki večini zastopa

podtip izmenjava ožjih izravnjav in zaplat in sicer 73,7 %. Na področju podtipa širše izravnave so TVKZ zastopani v deležu 10,3 %, med tem ko jih na področju podtipa manjše zaplate ni niti odstotek.

Preglednica 8: Površine in deleži zemljišč, določenih kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZ	14359	0,16%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZ	6577817	71,11%
manjše zaplate	TVKZ	22787	0,25%
širše izravnave	TVKZ	925871	10,01%
večje zaplate	TVKZ	1413898	15,28%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZc	9961	0,11%
širše izravnave	TVKZc	110	0,001%
večje zaplate	TVKZc	1750	0,02%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZg	5398	0,06%
večje zaplate	TVKZg	14789	0,16%
gozd in območja nad gozdno mejo	TVKZp	156	0,002%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZp	149166	1,61%
manjše zaplate	TVKZp	1	0,00001%
širše izravnave	TVKZp	14528	0,16%
večje zaplate	TVKZp	13037	0,14%
izmenjava ožjih izravnjav in zaplat	TVKZv	70309	0,76%
širše izravnave	TVKZv	11464	0,12%
večje zaplate	TVKZv	5170	0,06%
Skupaj		9250570	100,00%

4.5 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo

Preglednica 9: Skupne površine in deleži zemljišč.

KLASIFIKAC	POV (m ²)	Delež
PPK	6066724	100,00 %

Kot PPK so določene nekatere površine, ki so z OPN občine Zreče določene na ostalih (nekmetijskih) osnovnih namenskih rabah prostora, po dejanski rabi pa se uporabljajo v kmetijske namene.

Stavbna zemljišča predstavljajo PPK v primerih, ko so v naravi nepozidana, se nahajajo večinoma na robu naselja, mejijo na TVKZ in skupaj z njimi predstavljajo potencialni kompleks ali razširitev kompleksa za kmetijsko obdelavo. Izjemoma so kot PPK opredeljena tudi stavbna zemljišča znotraj naselij, in sicer v primerih, ko so nepozidana, sklenjena v kompleks na površini vsaj okoli 0,5 ha, z boniteto višjo od 50 in se na njih v naravi odvija kmetijska obdelava (praviloma njive).

Gozdna zemljišča, ki predstavljajo pretežni del PPK so potencialno primerna za kmetijstvo le v primerih, ko gre za nižinske gozdove, ki jih je mogoče z manj zahtevnimi ukrepi spremeniti v zemljišča za kmetijsko rabo.

Izpostaviti pa je treba, da imajo (nižinski) gozdovi svoje funkcije, opredeljene v gozdnogospodarskih načrtih in da so njihove krčitve za namen vzpostavljanja kmetijskih zemljišč možne le v omejenem obsegu.

4.6 Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo, po posameznem podtipu strateških območij

Preglednica 10: Površine in deleži zemljišč, določenih kot območja drugih zemljišč, potencialno primernih za kmetijstvo po posameznem podtipu strateških območij.

Podtip območja	Klasifikacija	Površina (m ²)	Delež
----------------	---------------	----------------------------	-------

gozd in območja nad gozdno mejo	PPK	677619	11,17%
izmenjava ožjih izravnin in zaplat	PPK	4878034	80,41%
manjše zaplate	PPK	4495	0,07%
širše izravnave	PPK	124455	2,05%
večje zaplate	PPK	382121	6,30%
Skupaj		6066724	100,00%

V preglednici 10 je razvidno, da se na podtipu območja gozd in območja nad gozdno mejo nahaja kar 11,17 % PPK. Pretežni del PPK pa se nahaja na podtipu območja izmenjava ožjih izravnin in zaplat in sicer kar 80,41 % PPK.

4.7 Podatek o površini in deležu zemljišč v občini glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ

Primernost za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa z opisnimi in točkovni kriteriji po posameznih pogojih za določanje posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki so:

- bonitetne točke
- nagib (%)
- izvedene komasacije
- izvedeno osuševanje
- namakalni sistem
- trajni nasadi
- lokalne značilnosti

Razpon možnih skupnih točk po modelu primernosti za določitev posameznih območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč je od 1 do 20 točk, pri čemer posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč s skupnim številom točk 1 ne izpolnjuje pogojev za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč je pa lahko v posamezno območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč vključeno zaradi zaokroževanja predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč v skladu pravilnikom o določevanju trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Preglednica 11: Površina in delež zemljišč glede na pogoje za določitev predloga območij TVKZ.

TOČKE	KLASIFIKACIJA	POVRŠINA (m ²)	Delež
1	TVKZc	1409	0,02%
1	TVKZv	5927	0,06%
1	TVKZg	14776	0,16%
1	TVKZp	19977	0,22%
1	TVKZ	1807486	19,54%
2	TVKZc	1	0,00001%
2	TVKZp	1799	0,02%
2	TVKZ	99351	1,07%
3	TVKZc	3657	0,04%
3	TVKZg	5410	0,06%
3	TVKZv	16383	0,18%
3	TVKZp	83050	0,90%
3	TVKZ	3944952	42,65%
4	TVKZc	363	0,004%
4	TVKZv	2178	0,02%
4	TVKZp	10776	0,12%
4	TVKZ	359274	3,88%
5	TVKZc	468	0,01%
5	TVKZv	3841	0,04%
5	TVKZp	9837	0,11%
5	TVKZ	452926	4,90%

6	TVKZc	1490	0,02%
6	TVKZp	24558	0,27%
6	TVKZv	32010	0,35%
6	TVKZ	834459	9,02%
7	TVKZv	120	0,001%
7	TVKZp	829	0,01%
7	TVKZ	46371	0,50%
8	TVKZc	780	0,01%
8	TVKZv	1519	0,02%
8	TVKZp	5063	0,05%
8	TVKZ	263557	2,85%
9	TVKZc	2809	0,03%
9	TVKZp	8244	0,09%
9	TVKZv	11169	0,12%
9	TVKZ	335056	3,62%
10	TVKZc	253	0,003%
10	TVKZv	1275	0,01%
10	TVKZp	2567	0,03%
10	TVKZ	85941	0,93%
11	TVKZc	589	0,01%
11	TVKZp	9630	0,10%
11	TVKZv	12436	0,13%
11	TVKZ	711636	7,69%
12	TVKZv	73	0,001%
12	TVKZp	554	0,01%
12	TVKZ	8175	0,09%
13	TVKZp	3	0,00003%
13	TVKZv	11	0,0001%
13	TVKZ	5550	0,06%
Skupaj		9250570	100,00%

Iz preglednice 11 je razvidna razporeditev zemljišč v občini Zreče na podlagi zgoraj navedenih pogojev. Slaba polovica kmetijskih zemljišč je uvrščenih v trajno varovana kmetijska zemljišča (47,5 %). TVKZ se nahajajo pretežno v južnem delu občine, kjer se pojavljajo:

-višje bonitete

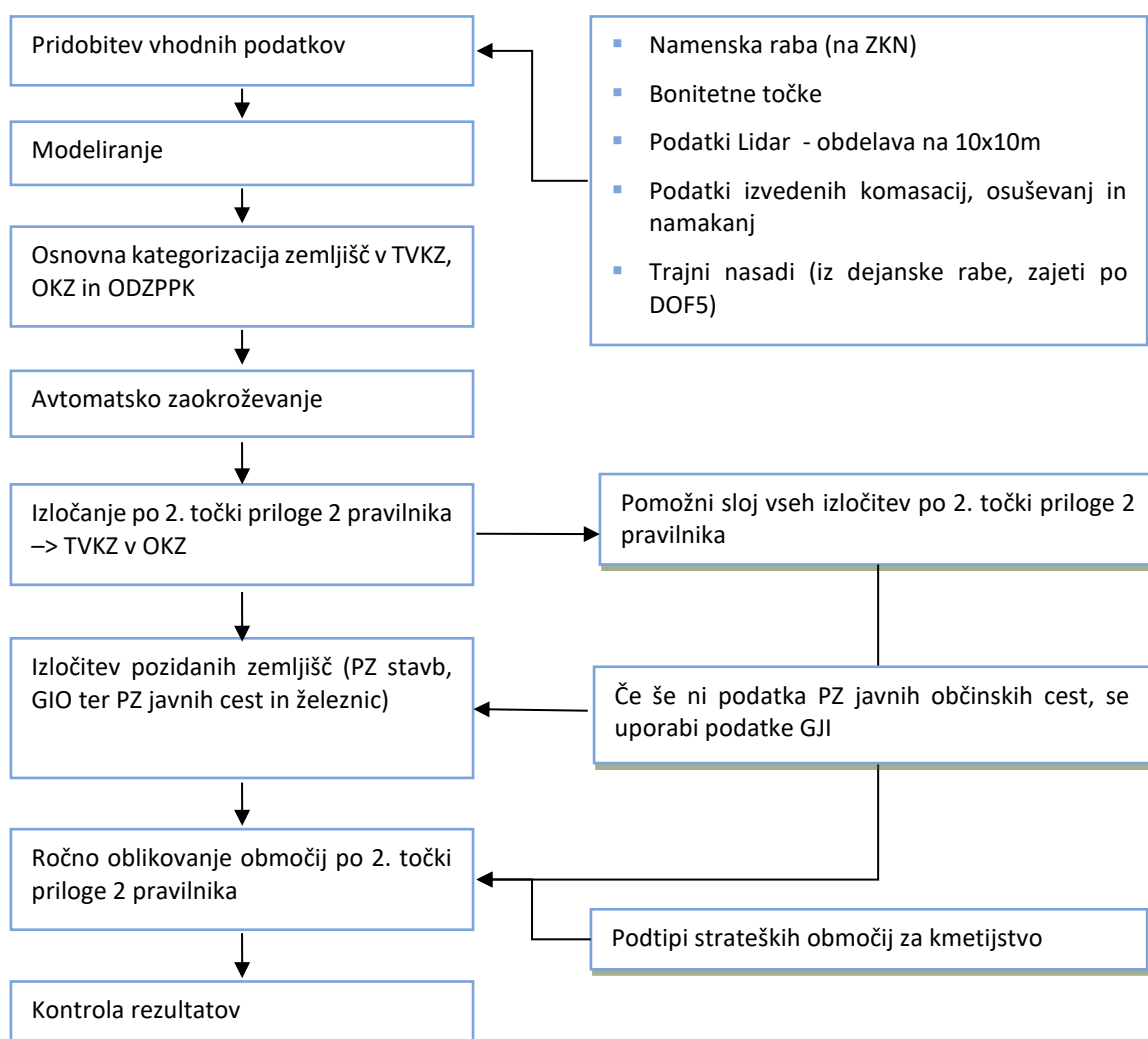
-manjši nagib in ravninsko območje ob reki Dravinji

Največje število točk je 13 (od 20 možnih), vendar ima to število točk zgolj 0,06 % TVKZ. Več kot 10 točk ima 8,09 % zemljišč opredeljenih kot predlog TVKZ. V povprečju (tehtano povprečje) trajno varovana kmetijska zemljišča dosegajo 4 točke, kar kaže, da gre v povprečju za manj urejena kmetijska zemljišča (brez komasacij in agromelioracij). Kar 20% zemljišč predlaganih za TVKZ ima zgolj 1 točko; gre za zemljišča, ki so bila v TVKZ uvrščena zaradi zaokroževanja, v severnem delu občine pa tudi za zemljišča, ki so bila v TVKZ uvrščena na osnovi višjih bonitetnih po podatkih zemljiškega katastra (stanje na dan 26. 5. 2022), izravnava terena in terenskih ogledov.

5 OPIS POSTOPKA DOLOČANJA PREDLOGA OBMOČIJ TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN DRUGIH ZEMLJIŠČ, POTENCIALNO PRIMERNIH ZA KMETIJSKO PRIDELAVO

5.1 Shema obdelave podatkov, zaokroževanja in izločitev

- Osnovni potek dela:

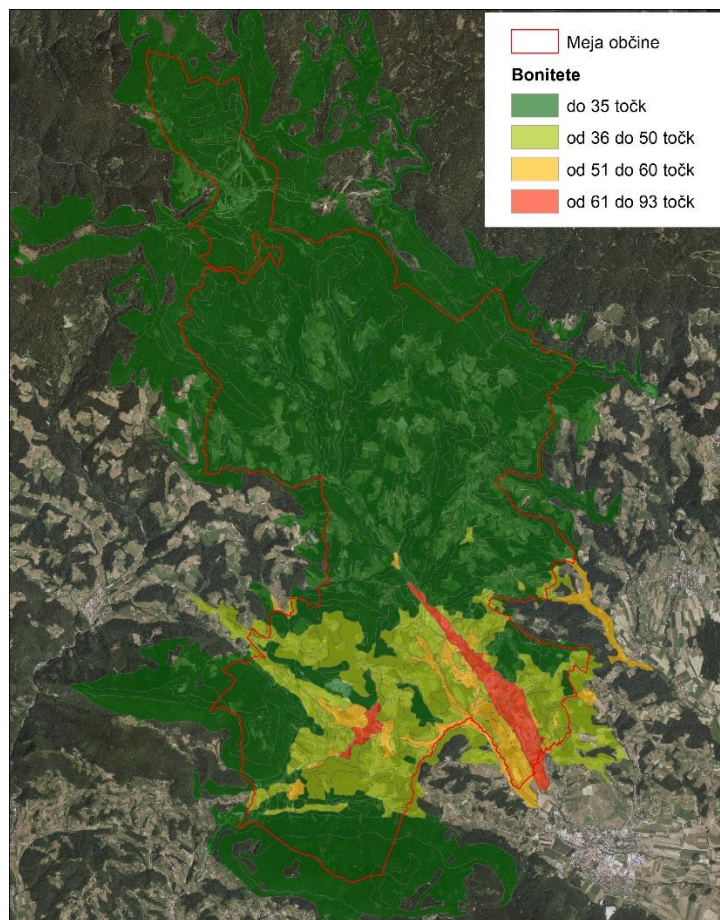
5.2 Vhodni podatki

Preglednica 12: Vhodni podatki.

Naziv podatka	Datum vira
Meja občine	27.08.2022
Zemljiško katastrski načrt	03.09.2022
Opisni podatki zemljiškega katastra	26.05.2022
Lidar	03.09.2022
Območje namakalnega sistema	13.08.2020
Območje osuševalnega sistema	13.08.2020
Območja ki so po dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč v skladu s predpisom, ki ureja kmetijstvo, opredeljena kot vinograd (šifra 1211), matičenjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasad (šifra 1240).	31.07.2022
Namenska raba prostora	03.04.2021
Vodovarstvena območja - državni nivo	05.01.2021
Vodovarstvena območja - občinski nivo	22. 7. 2021
Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom (gozdni rezervati)	04.01.2021
Območja vrtnoarhitekturne dediščine	30.08.2022
Območja sprejetih DPN in območij DPN v pripravi s področja cestne in železniške infrastrukture	03.06.2022
Območja sprejetih DPN in območij DPN v pripravi za druge prostorske ureditve državnega pomena	03.06.2022
Dejanska raba zemljišč javne državne in občinske cestne infrastrukture	26.08.2022
Dejanska raba zemljišč javne železniške infrastrukture	26.08.2022
Vodno zemljišče tekočih celinskih voda	20.04.2022
Vodno zemljišče stoječih celinskih voda	20.04.2022
Pripadajoča zemljišča stavb in gradbeno inženirskih objektov	avg.21

5.3 Modeliranje

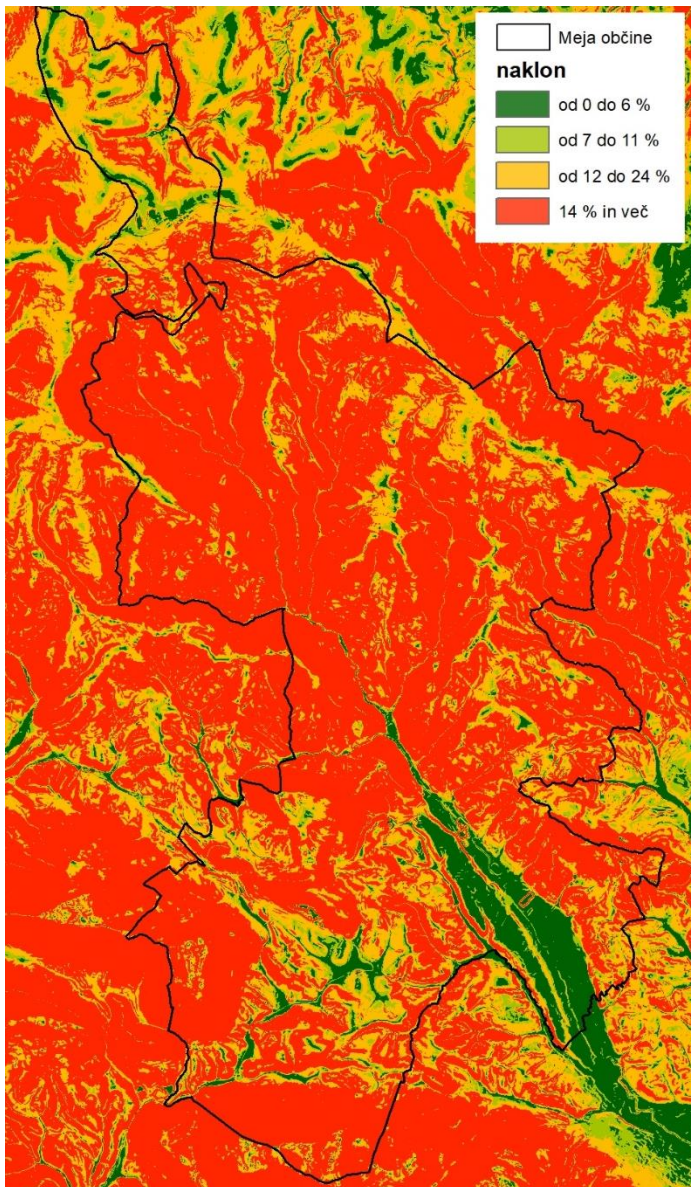
Boniteta

Slika 5: Grafični prikaz analize bonitetnih točk območjih enakih bonitet

Naklon

Z ukazom Slope se iz vhodnega rastra, izdela raster z naklonom. Končni rezultat je poligonski sloj, z nakloni, ki imajo pripisane vrednosti določene v tabeli.

Slika 6: Grafični prikaz naklona terena

Komasacija

Na območju občine Zreče ni bilo izvedenih komasacij.

Osuševanje

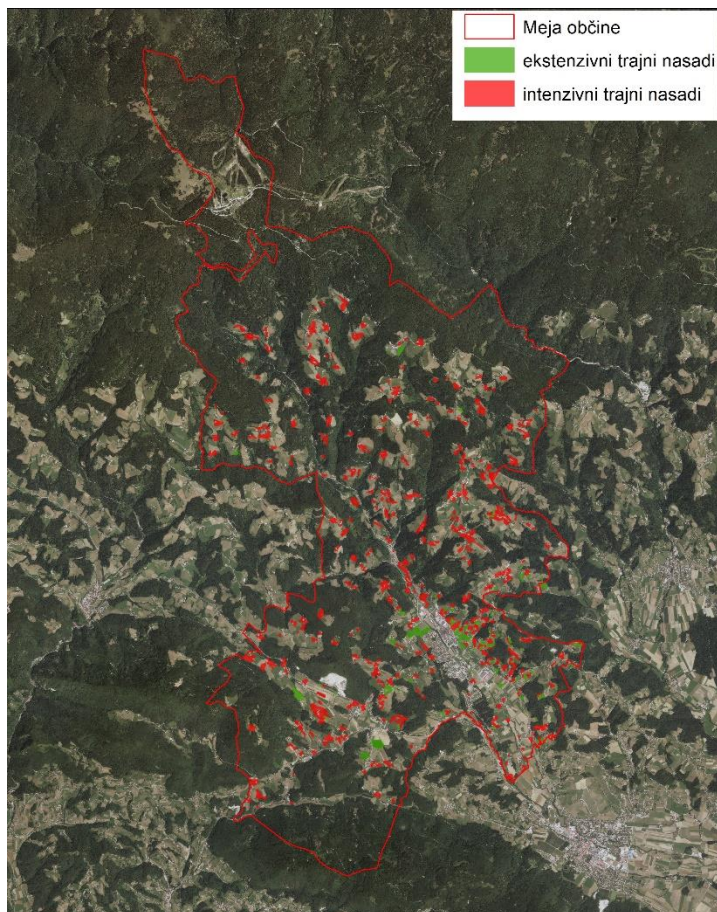
Na območju občine Zreče ni bilo izvedenih osuševanj.

Namakanje

V občini Zreče namakanja niso bila izvedena.

Trajni nasadi

Iz sloja dejanske rabe prostora izberemo vinograd (šifra 1211), matičnjak (šifra 1212), intenzivni sadovnjak (šifra 1221), oljčnik (šifra 1230), ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (šifra 1222) in ostali trajni nasad (šifra 1240). Travniškimi sadovnjakom (šifra 1222) pripišemo 1 točko, ostalim pa 2.

Slika 7: Grafični prikaz trajnih nasadov

Lokalne značilnosti

V predlog območij TVKZ se uvrstijo zemljišča, ki so pomembna zaradi lokalnih značilnosti kmetijske pridelave in rabe kmetijskih zemljišč. Prav tako lahko v predlog TVKZ uvrstimo območja izjemne krajine, območja krajinske prepoznavnosti, območja nacionalne prepoznavnosti, krajinski parki in kulturna krajina, če so znotraj le-teh prepoznane lokalne značilnosti kmetijske pridelave oziroma rabe kmetijskih zemljišč.

V občini Zreče ni lokalnih značilnosti.

Obdelava

Vse sloje se združi. Sloju se doda polje s seštevkom vseh točk -> rezultat je osnovni sloj s pripisanimi točkami in seštevkom vseh točk.

5.4 Predlog območij po modeliranju

TVKZ

Pogoji:

Seštevkom točk mora biti večji od 1

NRP = kmetijsko zemljišče

Iz osnovnega sloja, izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut TVKZ.

OKZ

Pogoji:

NRP = kmetijsko zemljiške

Ni v predlogu TVKZ

Iz osnovnega sloja, izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut OKZ.

Druga zemljišča, potencialno primerna za kmetijstvo

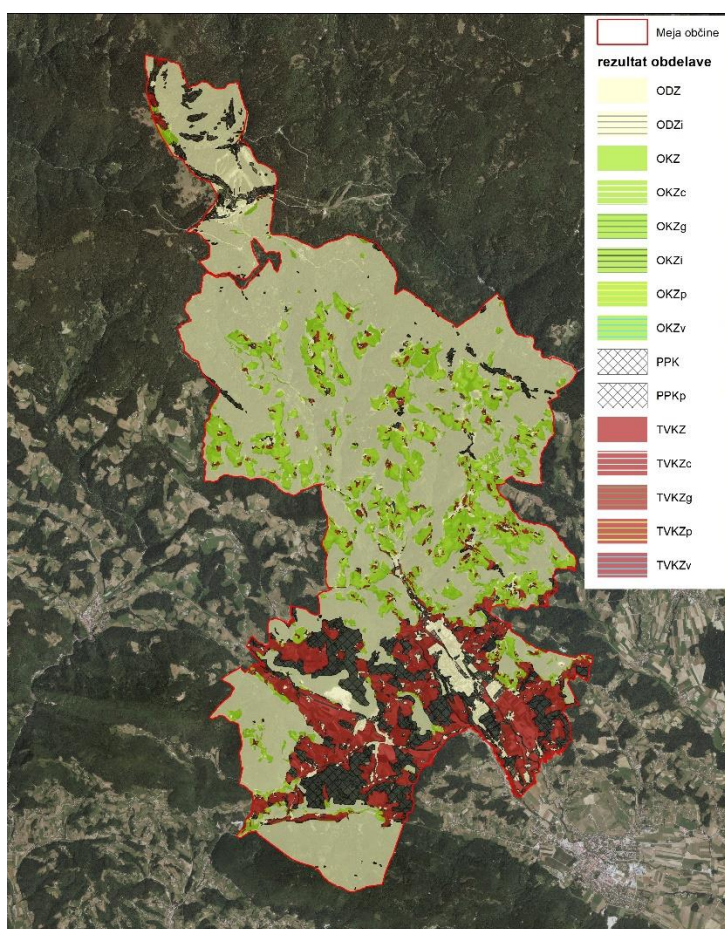
Pogoji:

Dejanska raba je kmetijsko ali gozdno zemljišče

Ni v predlogu TVKZ ali OKZ

Seštevek točk je večji od 1

Iz osnovnega sloja, izberemo območja, na podlagi zgornjih pogojev. Izbranim poligonom v polje Klasifikacija pripišemo atribut PPK.

Slika 8: Grafični prikaz pred zaokroževanjem

5.5 Avtomatsko zaokroževanje

Bistvo avtomatskega zaokroževanja je združevanje poligonov in preverjanje njihove velikost. Pri avtomatskem zaokroževanju vse poligone, ki so manjši od 1000 m² spremenimo v OKZ. Vsi OKZ, ki so manjši od 500 m² se priključijo TVKZ.

Pri pripravi strokovne podlage za Občino Zreče smo delno prilagodili določitev območij PPK, saj je osnovni rezultat modeliranja izkazoval na območju gozda zelo veliko majhnih površin PPK, precej pa se jih je pojavljalo tudi ob naseljih. Posledično smo za PPK uvedli 2 dodatna kriterija:

- če se poligon PPK nahaja sredi gozda, mora biti večji kot 1 ha,
- če se poligon PPK nahaja ob robu kmetijskih zemljišč, mora biti večji od 500 m².

5.6 Izločanje

Spodaj določene izločitve iz 2. točke priloge 2 pravilnika bi, v kolikor se nahajajo na območju TVKZ, prepisali v OKZ. Dobijo svoj atribut (npr OKZi).

Iz predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se izloči:

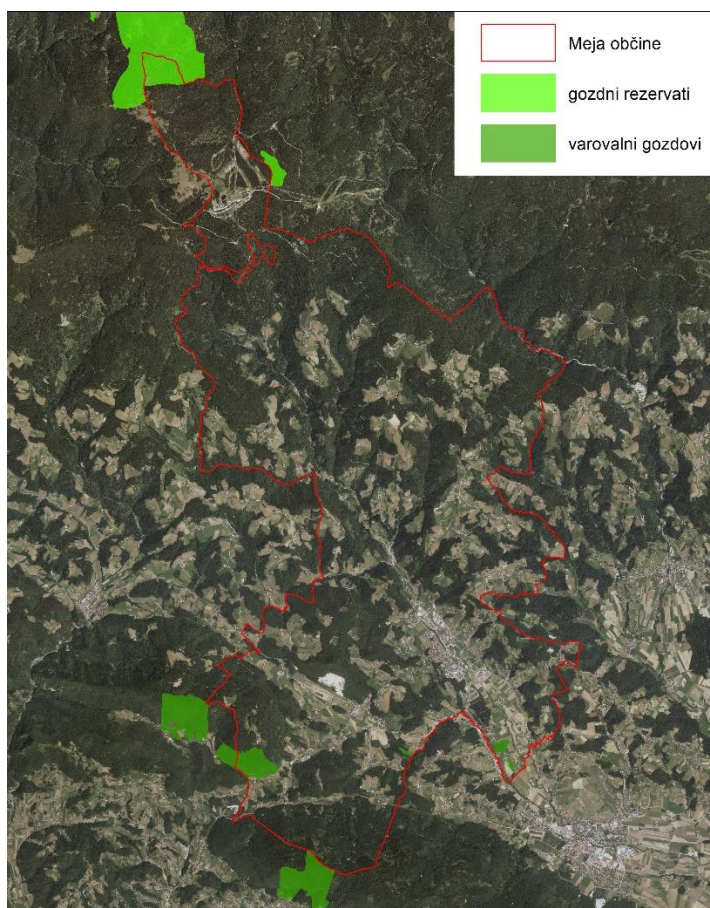
- a) območje zajetja vodnega vira;
- b) območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom;
- c) območja vrtnoarhitekturne dediščine, ki so v kmetijski rabi in so v roku 10 let od prejema zahteve za posredovanje podatkov o njihovih območjih predvidena za prenovo;
- č) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture;
- d) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi s področja cestne in železniške infrastrukture, če so v fazi:
 - potrjenega predloga najustreznejše variante,
 - osnutka državnega prostorskega načrta ali
 - predloga državnega prostorskega načrta;
- e) območja sprejetih državnih prostorskih načrtov za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- f) območja državnih prostorskih načrtov v pripravi (v fazi potrjenega predloga najustreznejše variante, osnutka državnega prostorskega načrta ali predloga državnega prostorskega načrta) za druge prostorske ureditve državnega pomena, ki vsebujejo usmeritve za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora, in sicer zemljišča, ki so v usmeritvah za določitev enot urejanja prostora in območij podrobnejše namenske rabe prostora določena kot območja stavbnih zemljišč;
- g) 10 metrov širok varovalni pas pri avtocestah in hitrih cestah, ki se meri od zunanjega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče;
- h) 10 metrov širok varovalni progovni pas pri glavnih enotirnih železniških progah, ki poteka od meje progovnega pasu na obeh straneh proge, in
- i) območja, ki so po namenski rabi kmetijska, in so s prostorskim aktom občine določena kot območja izključne rabe, na katerih potekajo stalne aktivnosti vojske.

Obrazložitev, iz katere je razvidno, katera območja iz 2. točke priloge 2 pravilnika so bila iz predloga območij TVKZ in drugih območij, potencialno primernih za kmetijstvo, izločena

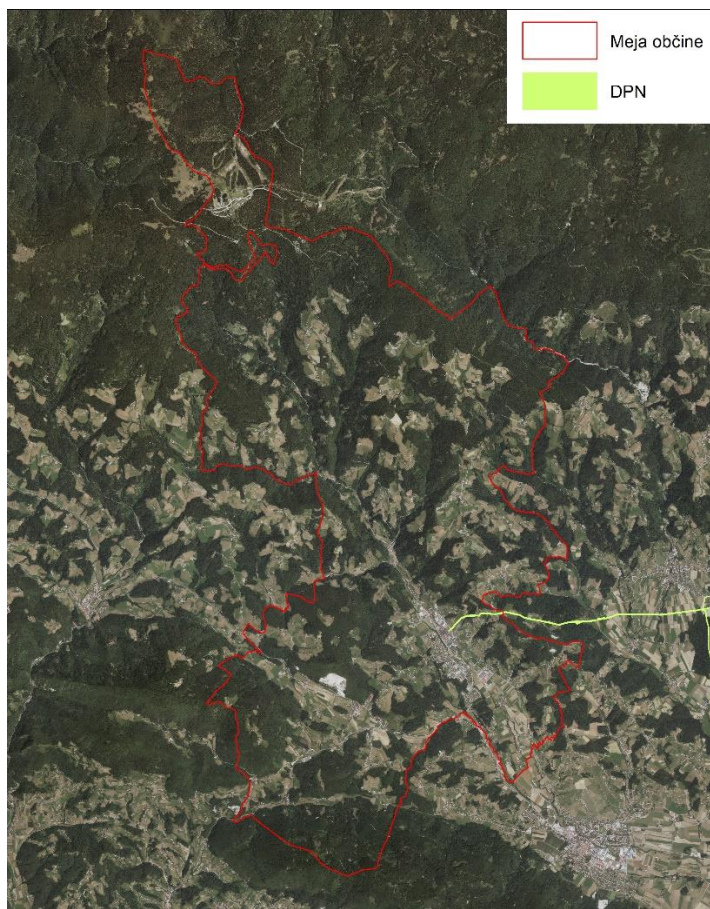
Skladno s pravilnikom so v Občini Zreče v kategoriji za izločanje sledeče vsebine:

- območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom,
- območja sprejetih državnih prostorskih načrtov s področja cestne in železniške infrastrukture.

Kjer so območja TVKZ, so po izločanju prešla v OKZi. Območja PPK, ki se prekrivajo z izločitvenimi območji, so prešla v ODZ.

Slika 9: Grafični prikaz varovalnih gozdov in gozdnega rezervata

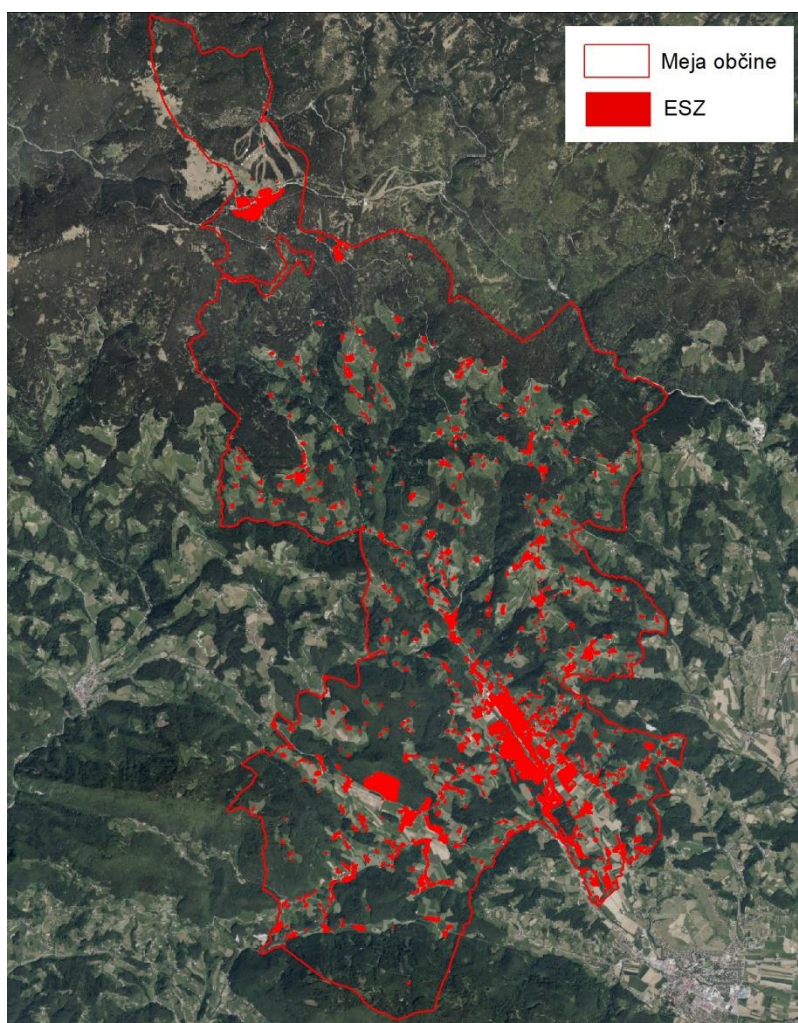
Slika 10: Območje državnega prostorskega načrta

5.7 DODATNA IZLOČANJA - Izločitev pozidanih zemljišč, vodnih zemljišč in cest

Za potrebe dodatnega izločanja se uporabi:

- podatke iz evidence stavbnih zemljišč (ESZ),
- podatke iz dejanske rabe zemljišč javne cestne in železniške infrastrukture,
- podatke iz vodnega katastra ter
- podatke iz dejanske rabe gozdnih zemljišč.

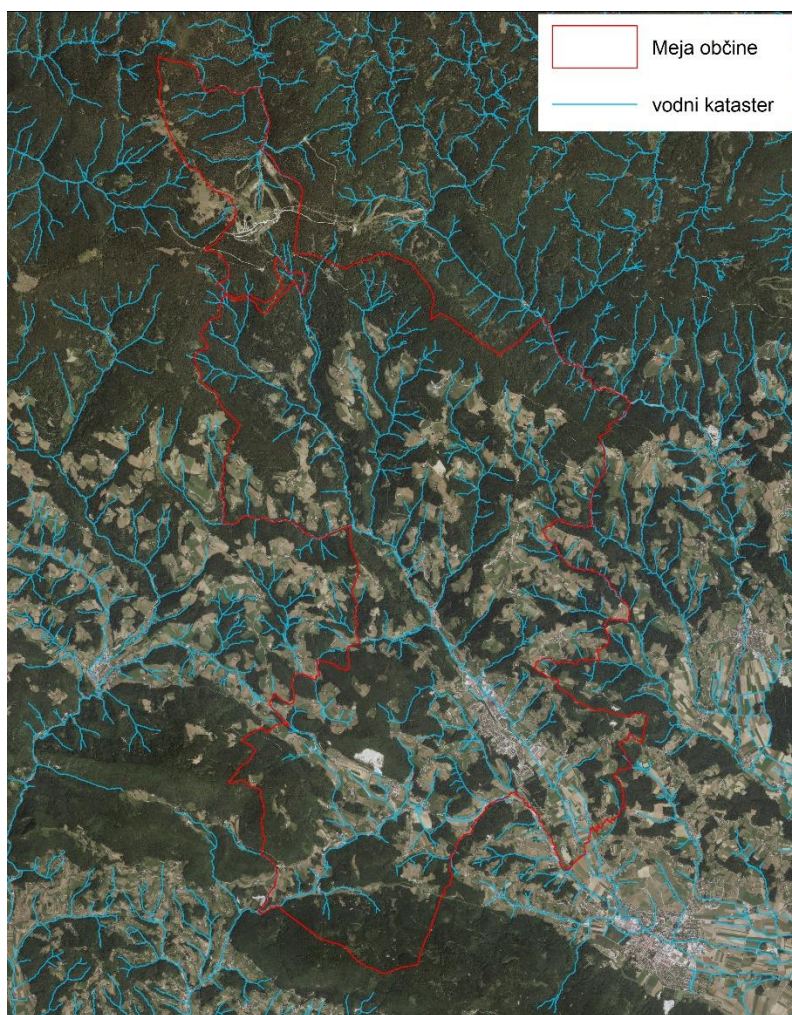
Dodatno pojasnilo: V primeru izdelave predmetne strokovne podlage za Občino Zreče smo, na podlagi predhodnega dogovora z MKGP, preverjali tudi podatke iz strokovne podlage za ažuriranje pozidanih zemljišč, ki jo je izdelal ZUM d.o.o., št. projekta 18015, maj 2019, po naročilu Občine Zreče. V danem primeru je bil natančnejši podatek uporabljen v fazi zaokroževanj kot pomožni podatek za odločanje pri določevanju OKZ in TVKZ.

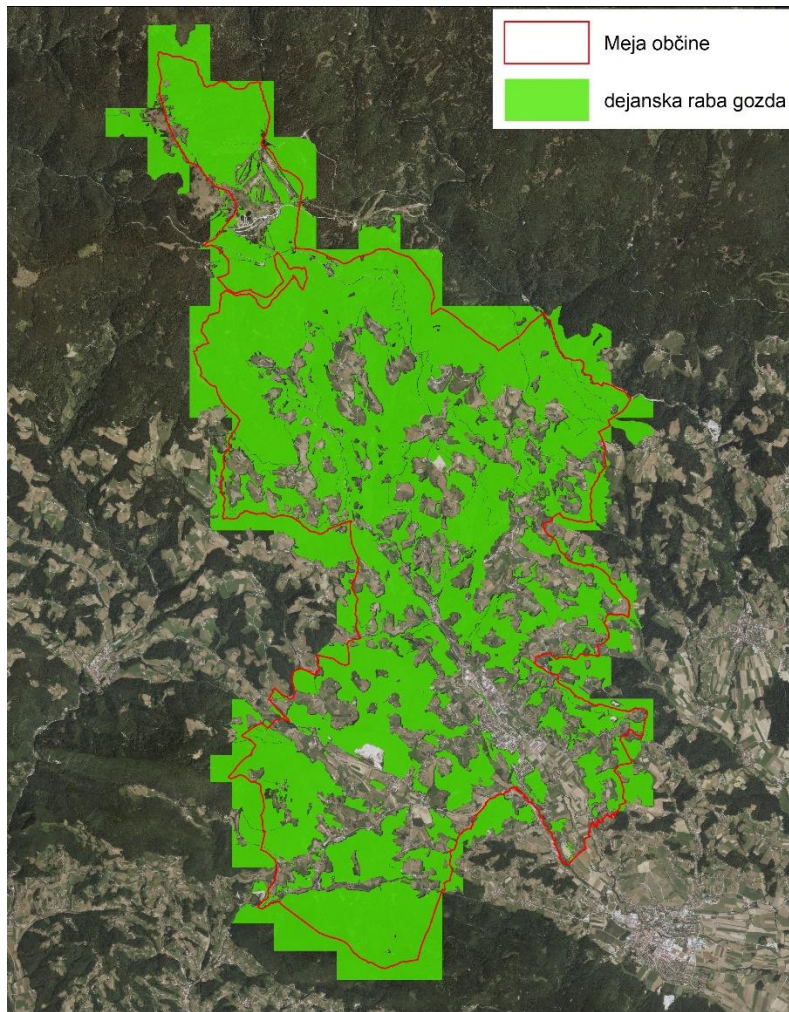
Slika 11: Grafični prikaz evidence stavbnih zemljišč

Slika 12: Dejanska raba zemljišč javne cestne infrastrukture

Slika 13: Grafični prikaz vodnega katastra

Slika 14: Grafični prikaz gozdnih zemljišč po dejanski rabi

Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZp,
- OKZp.

Pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZc,
- OKZc.

Vodna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska, se določijo kot podkategorija:

- TVKZv,
- OKZv.

Gozdna zemljišča, ki so po namenski rabi kmetijska in so večja od 1ha, se določijo kot podkategorija:

- TVKZg,
- OKZg.

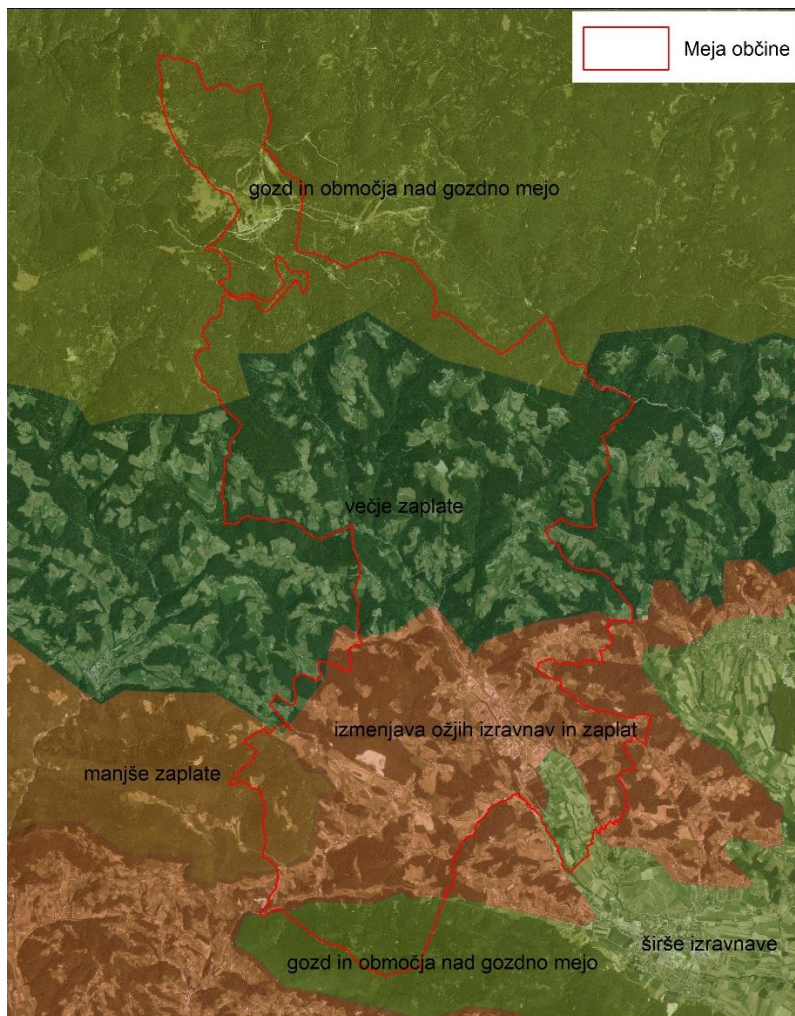
Pozidana zemljišča iz evidence stavbnih zemljišč, pozidana zemljišča iz dejanske rabe cestne in železniške infrastrukture, vodna zemljišča in gozdna zemljišča po dejanski rabi ter kmetijska po namenski, večja od 1 ha, se iz predloga drugih zemljišč potencialno primernih za kmetijstvo izloči.

5.8 Ročno oblikovanje območij

Zaokroževanje po strateških podtipih

Predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se ob upoštevanju podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane (iz predpisa, ki določa območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo), oblikuje z upoštevanjem usmeritev po posameznih podtipih, ki so zapisane v točkah pod sliko 15.

Pred začetkom zaokroževanja preverimo mejo območja podtipa, znotraj katerega bomo zaokroževali, in strokovno presodimo, kje v naravi poteka meja območja podtipa. Presoja je potrebna, ker so bila območja podtipov strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane zajeta v merilu 1: 500.000.

Slika 15: Strateški podtipi v občini Zreče.

V občini Zreče se pojavi pet strateških podtipov:

- gozd in območja nad gozdno mejo
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa le izjemoma oziroma mestoma.
- večje zaplate
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa v večjih zaplatah kmetijskih zemljišč kot večje sklope sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih izravnjavah;
 - v primeru kraških polj (Globodol, Loški potok ipd.) se predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč določa na način, da zajame celotno polje, izvzame se le območje namenske rabe stavbnih zemljišč;
- širše izravnave

- predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa na način, da zaobjamejo jedro izravnav, to je osrednji del polja oziroma doline, in da so čim bolj zaokrožene in velike celote;
- predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se opredeli kot čim večje sklenjene površine, znotraj njih se lahko ohranja območja lokalno nižjih bonitet;
- izloča se krajinsko prepoznavne prvine (prehode med terasami - ježe, gozdne zaplate, mokrišča, prostor obvodne vegetacije), pomembne za ohranjanje krajinske oziroma biotske pestrosti;
- izmenjava ožjih izravnav in zaplat:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa kot vzdolžno sklenjene površine na dnu dolin ter kot večje sklope ali nadaljevanje sklenjenih kmetijskih površin, prednostno na reliefnih oziroma grebenskih izravnavah;
 - kot predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa tudi (sklenjene) vinogradniške in sadjarske lege (območja trajnih nasadov) na pobočjih, ne glede na slabšo boniteto in večjo strmino;
 - izogiba se erozijsko manj stabilnim območjem.
- manjše zaplate:
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa lokalno, v manjših zaplatah, na območjih višjih bonitet, prednostno na reliefnih izravnavah (položnejših in prisojnih legah);
 - predlog območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč se določa na območjih, ki so s prostorskimi akti opredeljena kot območja ohranjanja prepoznavne kulturne krajine;

Zaokroževanje glede na velikost poligona

Pri ročnem zaokroževanju se izločajo tudi območja, kjer je sklenjeni sklop TVKZ, manjši od 0,5 ha. Poligoni med pol in en hektar se dodatno presojujejo, ali je smiselno, da ostanejo TVKZ.

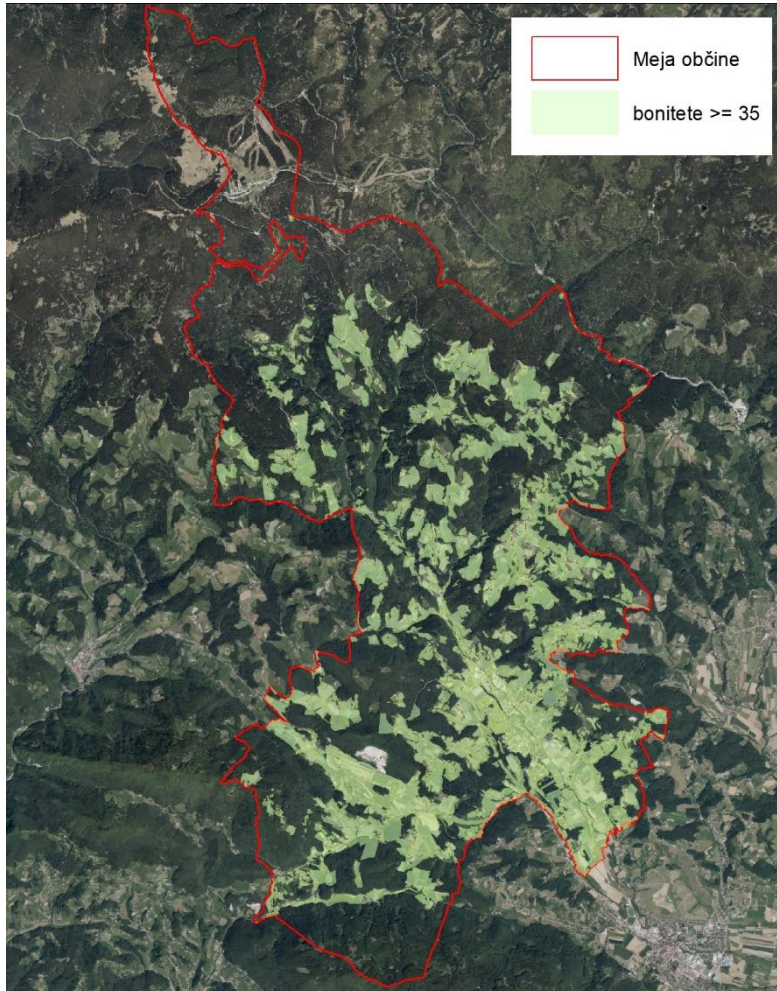
Pri odločitvah so bili bistveni podatek iz sloja skupnih bonitet, dejanske rabe kmetijskih zemljišč in velikosti.

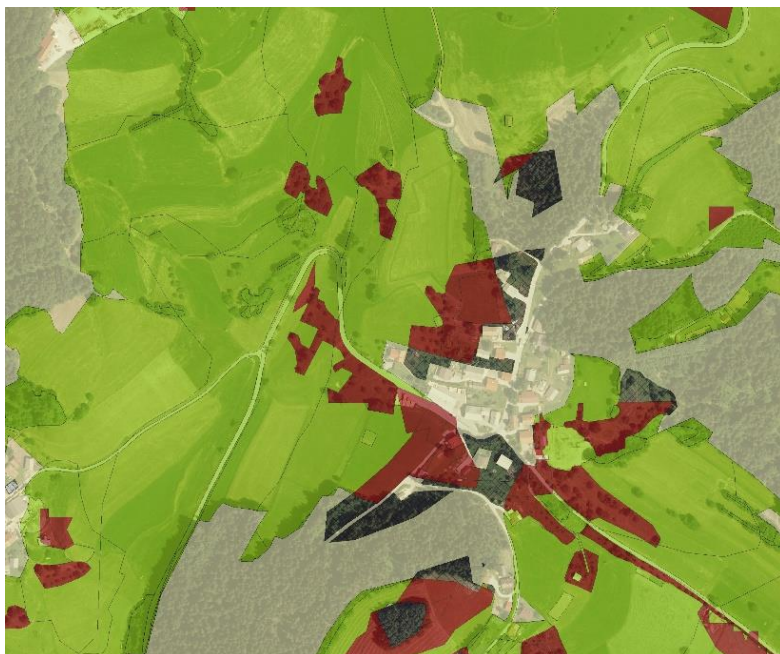
Slika 16: Primeri zaokroževanja glede na velikost poligona. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Polygon v levem spodnjem kotu je velik približno 0,5 ha in smo tako na osnovi podatkov smiselno določili OKZ.

Zakroževanje glede na pretežnost in boniteto

V primerih, ko so bili le posamezni manjši poligoni predloga TVKZ umeščeni med poligone predloga OKZ in je bil razlog za TVKZ zgolj ekstenzivni trajni nasad, boniteta in nagib terena pa nakazujejo na predlog OKZ, se je zakrožilo v OKZ.

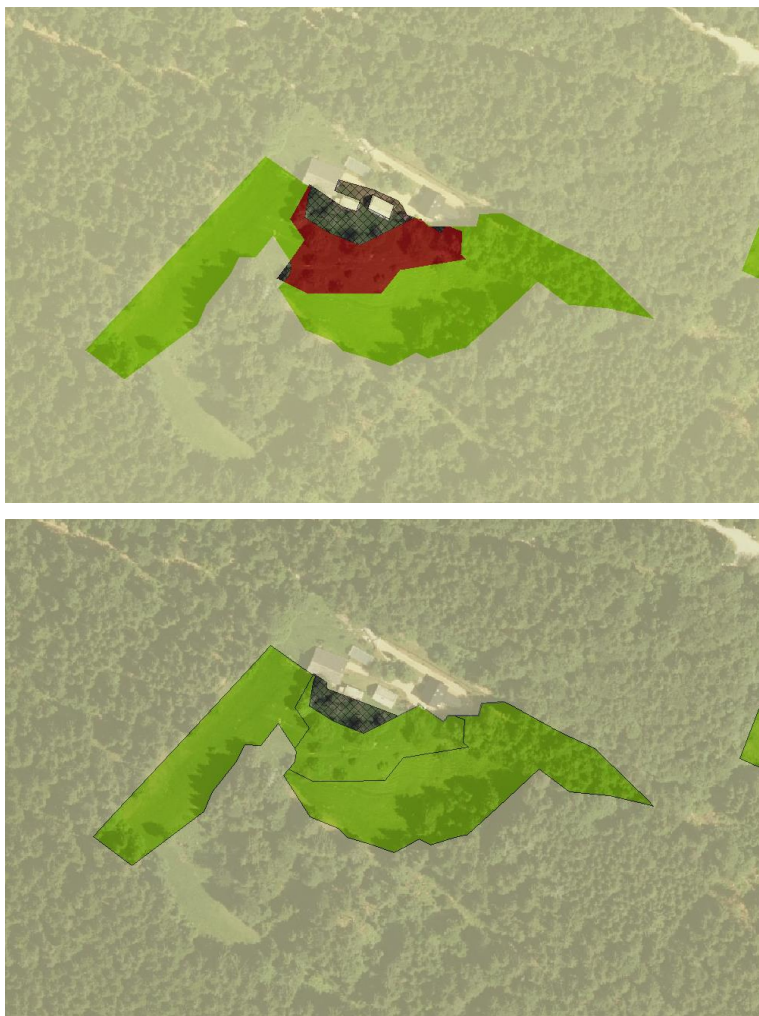

Slika 17: Prikaz predhodno veljavnih bonitet po zemljiškem katastru, ki so višje od 35.

Slika 18: Primeri zaokroževanja, ko smo določili TVKZ na podlagi predhodno veljavnih bonitet po zemljiškem katastru in terenskega ogleda.

Slika 19: Primeri zaokroževanja glede na pretežnost in boniteto. Na prvi sliki je rezultat modela, na drugi pa rezultat po zaokroževanju. Del s predlogom TVKZ se je zaokrožilo v OKZ, ker gre na širšem območju za območje z nizko boniteto (26 bonitetnih točk) in v naklonu nad 25%.

Zaokroževanje glede na terenske ogled in sondiranje

Zaradi razgibanega terena in dilem glede zaokroževanja je bil 26. 9. 2022 izveden terenski ogled več lokacij v občini Zreče. Teren se je opravil v sestavi ekipe T. Kralj, A. Žnidarko in P. Recko Novak.

Precej lokacij terenskih ogledov je bilo vezanih na večje prehode sosednjih bonitet po podatkih območij enakih bonitet (npr. boniteta 41 meji na boniteto 24), teren pa je bil precej usmerjen tudi v severni del občine (Zreško Pohorje) zaradi izrazito nizkih bonitet.

Na osnovi terenskih ogledov smo na južnem delu občine določili mejo med TVKZ in OKZ. V severnem delu občine pa smo na osnovi terenskih ogledov in izvedenega sondiranja na lokacijah reliefnih izravnjav določili TVKZ kljub nizkim bonitetam po podatkih območij enakih bonitet. Naknadno smo za ta območja preverili še podatek o boniteti po podatkih zemljiškega katastra (stanje na dan 26. 5. 2022), ki je prav tako izkazoval višjo boniteto (nad 36 točk) in potrdil oblikovanje območij TVKZ tudi na severnem delu občine.

Na terenskih ogledih so bile v severnem delu občine opažene tudi izvedbe manjših agromelioracij (predvsem v smislu izravnave terena ter odstranitve dreves in grmičevja oz. krčenja gozda), kar kaže na interes kmetijskih gospodarstev za vzpostavitev in izboljšanje kmetijskih zemljišč.

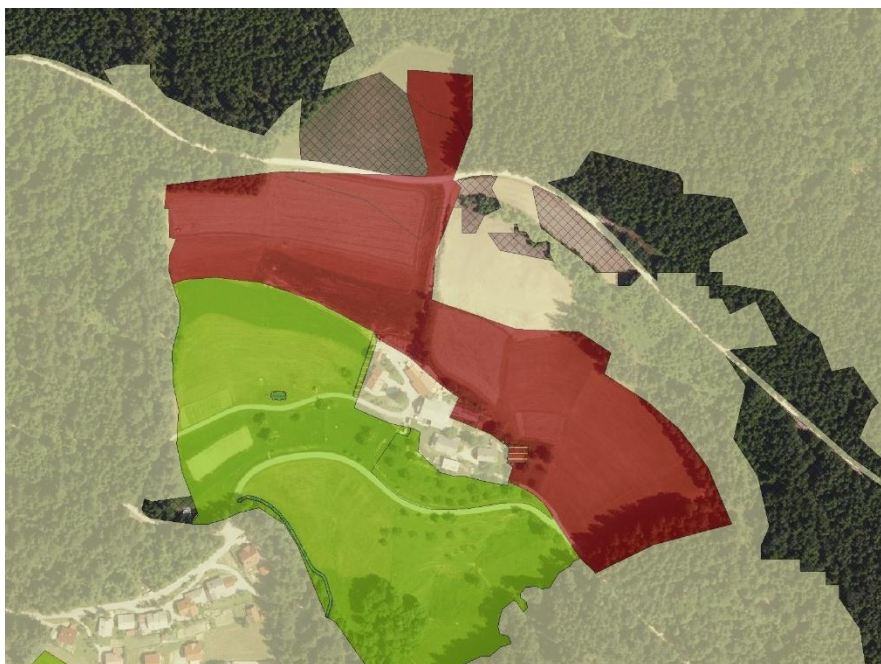

Slika 20: Ogled terena in izvedba sondiranja v severnem delu občine Zreče (Zreško Pohorje).

Terenski ogledi v severnem delu občine so bili izvedeni zaradi preveritve, ali gre na lokalno izravnanih območjih morda za TVKZ kljub nizkim bonitetam po podatkih območij enakih bonitet. Terenski ogledi in sondiranje so pokazali, da gre v večini primerov za dokaj globoka tla z nagibi, ki še omogočajo strojno obdelavo zemljišč. Oblikovala so se manjša zaokrožena območja TVKZ.

Slika 21: Primer zaokroževanja zgornjega primera v S delu občine Zreče, kjer gre za boniteto do 35 točk, v naravi (spodnji sliki) pa je bilo ugotovljeno boljše stanje in lokalno izravnani teren, zato se je določilo TVKZ. Prva slika je predlog modela, druga pa rezultat zaokroževanja.

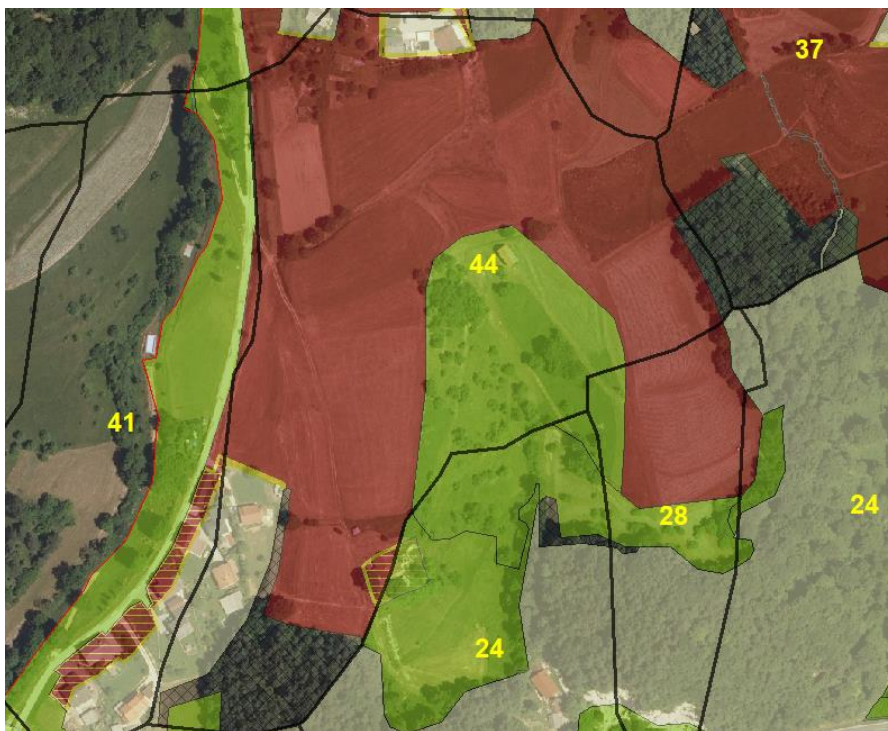

Slika 22: Primer ogleda območja na terenu (Zreško Pohorje), pogled proti severo-zahodu.

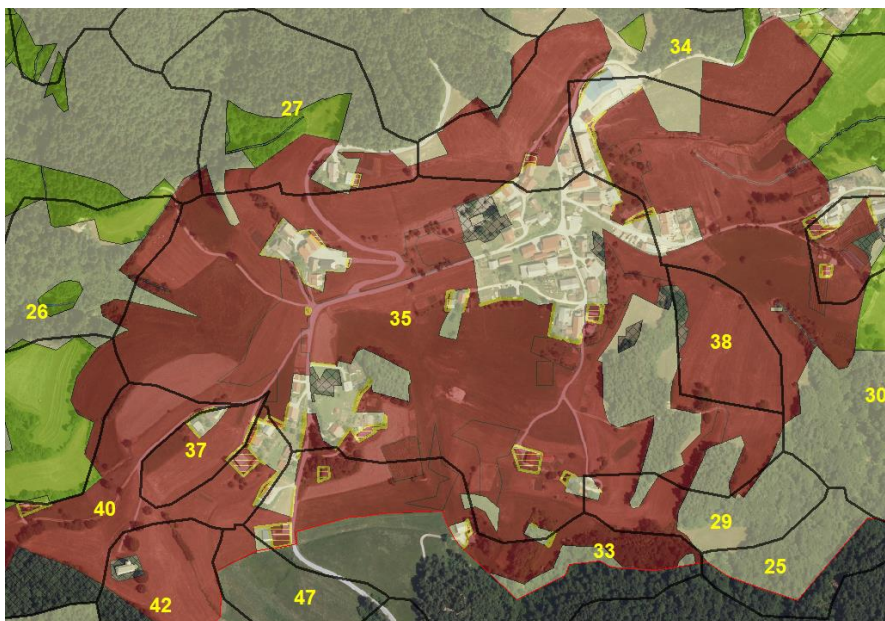
Slika 23: Primer ogleda območja na terenu (Zreško Pohorje), pogled proti jugo-zahodu.

Slika 24: Primer zaokroževanja v jugo zahodnem delu občine Zreče (Spodnje Stranice), kjer je bil večji prehod sosednjih bonitet po podatkih območij enakih bonitet. Na terenskem ogledu se je določilo mejo med TVKZ in OKZ glede na potek terena.

Slika 25: Primer ogleda območja na terenu.

Slika 26: Na osnovi ogleda terena (sliki 24 in 25) je območje zaokroženo v večji TVKZ kljub vmesnim območjem z boniteto do 35.

Slika 27: Primer ogleda območja na terenu, vzhodni del občine, naselje Zlakova, pogled proti severu.

Slika 28: Primer ogleda območja na terenu, vzhodni del občine, naselje Zlakova, pogled proti jugo-vzhodu.

5.9 Območja, potencialno primerna za kmetijstvo

Skladno s pravilnikom so bila območja, ki se izkazujejo za potencialno primerna za kmetijstvo, ročno zaokroževana s smiselnim povzemanjem metodologije zaokroževanja predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Pri tem so bili vneseni dodatni kriteriji:

ZNOTRAJ NASELIJ – poligoni obkroženi z stavbnimi zemljišči:

- PPK do 0,5 ha se prekategoriizira v ODZ
- PPK med 0,5 in 1 ha se smiselno pregleda in oceni, ali ostane PPK
- PPK nad 1 ha načeloma ostane, razen v primeru npr. izrazito neustrezne oblike, ... (po kriterijih kot za OKZ)

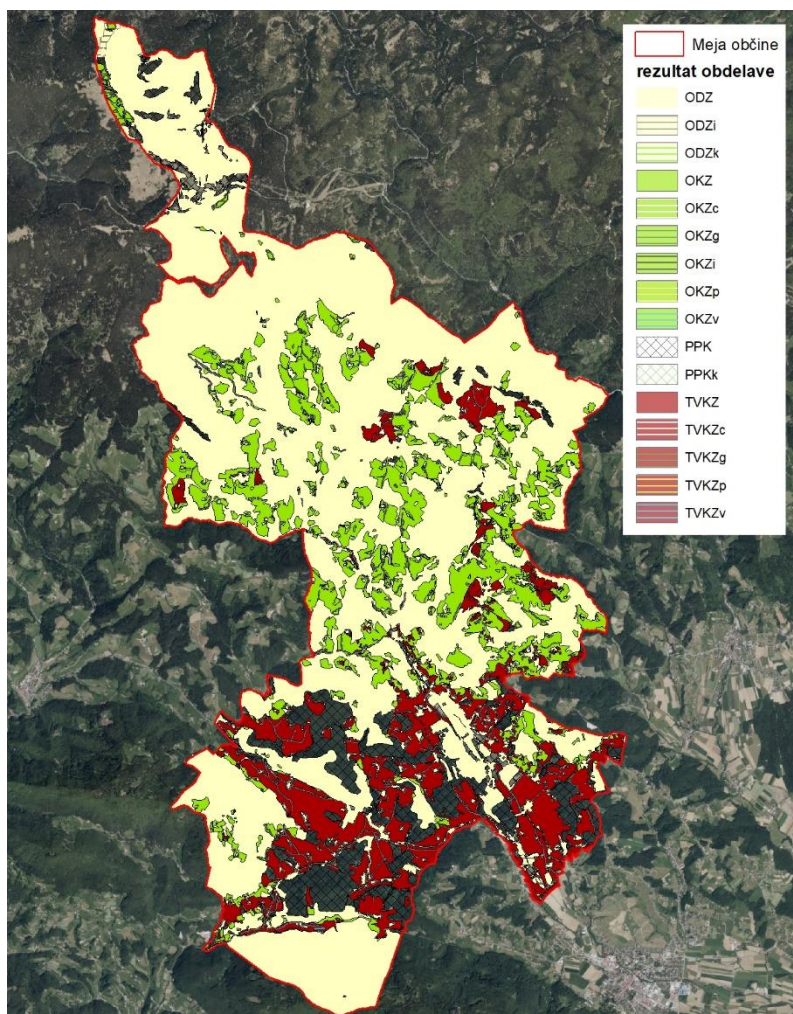
OB NASELJIH – poligoni na robu stavbnih zemljišč:

- če so smiselni in se nadaljujejo v kompleksna TVKZ, potem ostanejo PPK ne glede na velikost

V ODPRTEM PROSTORU

- PPK poligoni, ki so znotraj ODZ in ne mejijo na TVKZ ali OKZ ter so manjši od 1 ha, se prekategoriizirajo v ODZ

5.10 Rezultat po zaokroževanju

Slika 29: Grafični prikaz končne obdelave

6 PRILOGE

- Predstavitev kmetijstva v občini